Bylo tudíž uvážiti, mohl-li žal. úřad právem odepříti oprávnění obce předepsati sporný poplatek na základě ustanovení výběrčích pravidel. Ani v tomto směru nemohl nss nař. rozhodnutí přisvědčiti. Podle ustanovení § 1 č. 3 pravidel vybírají se poplatky stavební za výkon dozoru stav. úřadu na stavbu. Z ustanovení tohoto v souvislosti s předpisem cit. již §§ 6 a 7 vyplývá, že oprávnění ukládati stranám poplatek za dozor stavební nevážou pravidla na žádný jiný předpoklad, nežli na faktické konání dozoru nad prováděním staveb vyjmenovaných v § 6. Mezi těmito jsou pod lit. c) uvedeny také přístavby živn. provozoven. Poukazuje-li pak § 7 na »poplatky v § 6 uvedené«, neznamená to, že poplatková povinnost jest vázána další podmínkou, t. j. že lze poplatek za dozor předepsati jen tehdy, když byl podle § 6 vyměřen poplatek za úřední povolení ve věcech stavebních, nýbrž citací tou se jen vyjadřuje — jak ostatně jasně tomu nasvědčuje samo znění »vyměřuje se zvláštní poplatek poloviční sazbou poplatků v § 6 uvedených« — že sazba poplatku za dozor je různá podle toho, o kterou ze staveb, stav. změn neb úprav, v § 6 vypočtených jde. Opačný názor žal. úřadu není v souhlase s výběrčími pravidly.

Ježto tedy ani druhý důvod, o nějž úřad svoje rozhodnutí opřel, není po právu, musilo býti nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 19.894.

Samospráva obecní. — Zaměstnanci veřejní. — Řízení správní (Slovensko). I. * Usnesení zastupitelského sboru v Bratislavě o úpravě platů a mezd zaměstnanců městských podniků podléhají schválení zemským výborem. — II. Výrok zem. úřadu — vydaný z moci dozorčí třebas u příležitosti odvolání podaného ve věci souvislé — který obsahuje příkaz, aby určité usnesení zastupitelského sboru města Bratislavy bylo předloženo zem. výboru ke schválení, podléhá odvolání k min. (čl. 8 organ. zák.).

(Nález ze dne 28. listopadu 1933 č. 19.180/31.)

Věc: Město Bratislava proti zemskému úřadu v Bratislavě o platový postup zaměstnanců městských podniků.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud jím bylo nařízeno, aby usnesení městského zastupitelstva v Bratislavě ze 7. října 1925 a z 1. února 1926 byla předložena zem. výboru ke schválení, se zrušuje pro vadnost řízení; jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Usnesením z 27. dubna 1923 stanovila městská rada v Bratislavě, aby mzdy dělníků a zaměstnanců v městských podnicích (elektrárně, vodárně a plynárně) byly upraveny tak, aby se vyplácely mzdy o 10% vyší než ony, které toho kterého času platí podle kolektivní smlouvy zaměstnavatelé jako členové svazu čsl. průmyslníků. Poněvadž mzdy v době usnesení v městských podnicích placené značně

převyšovaly (o 38% a 43%) sazby, bylo usneseno, aby snížení mezd bylo provedeno postupně ve dvou etapách tak, aby mzdy stanovené usnesením z 27. dubna 1923 byly vypláceny počínajíc dnem 1. srpna 1923. Toto usnesení městské rady bylo dodatečně schváleno usnesením zastupitelského sboru města Bratislavy z 1. února 1926. Novou úpravu mezd dělníků jmenovaných podniků účinnou ode dne 1. ledna 1926 obsahuje služební pragmatika pro dělníky závodů na vodovod a osvětlení a k nim patřících podniků města Bratislavy, usnesená ve shromáždění zastupitelského sboru dne 15. prosince 1926 a schválená župním výborem v Bratislavě dne 31. ledna 1927.

Usnesením zastupitelského sboru ze 7. října 1925 byly upraveny platy úředníků a jiných zaměstnanců jmenovaných městských podniků se zřetelem k ustanovením kolektivní smlouvy, uzavřené mezi zemským ústředním sdružením čsl. továrenských průmyslníků a sdružením průmyslových zaměstnanců na Slov. Podle této zásady byly nově stanoveny požitky prokuristů, pro něž kolektivní smlouva neplatí, a zvýšeny platy úřednického personálu jmenovaných podniků, a to s účinností ode dne 1. ledna 1925.

Usnesením městské rady v Bratislavě ze 4. dubna 1928 byl s odvoláním na usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925 řadě úředníků a jiných zaměstnanců městských podniků přiznán postup do vyšších platů s účinností ode dne 1. ledna 1928.

Proti tomuto usnesení podal městský notářský úřad v Bratislavě odvolání, v němž dovozoval, že městská rada provádí usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925, ač toto nevešlo v moc práva.

Nař. rozhodnutím zrušil zem. úřad v Bratislavě usnesení měst. rady ze 4. dubna 1928 jako zmatečné a nařídil, aby usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925 a z 1. února 1926 byla předložena zem. výboru ke schválení. V důvodech se praví, že obě usnesení zastupitelského sboru nebyla dohlédacím úřadem, to jest býv. župním výborem schválena. Tento svým výnosem, sděleným městské radě dopisem měst. notářského úřadu ze 14. prosince 1926 vytkl různé závady shledané při zařadění úředníků a podúředníků, tak i dělníků do nových platů a nařídil, aby byly prozkoumány, a aby o výsledku byla podána zpráva za tím účelem, aby mohla býti předložena dohlédacímu úřadu. To však se nestalo. Starosta města Bratislavy žádal sice župní úřad dopisem z 26. února 1927, aby stanovení mezd dělníků a platů úředníků měst. podniků vzal na vědomí a upustil od provedení oprav, leč župní výbor usnesením ze 16. března 1928 znovu vyzval měst. zastupitelstvo, aby poměr zaměstnanců měst. podniků, pro které není platné kolektivní smlouvy, upravilo »osobitou« úmluvou a tyto úmluvy předložilo župnímu výboru k schválení. Ač toto usnesení nebylo vzato v odpor a stalo se pravoplatným, přece měst. rada na základě usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925, které není pravoplatné, zvyšuje úředníkům a zaměstnancům měst. podniků platy. Proto bylo její usnesení zrušiti. Doloženo, že právo dohledacího úřadu na úpravu předmětných otázek

se zakládá na §§ 65 a 27 zák. čl. XXII:1886 a § 212 plat. zák., který platí i ohledně zaměstnanců obecních podniků, a že proti výměru zem. úřadu není další odvolání přípustné.

Stížnost města Bratislavy, směřující proti tomuto rozhodnutí, vytýká, že provádění usnesení zastupitelského sboru, týkajících se stanovení mezd a platů zaměstnanců obecních podniků, nepodléhá schválení dohlédacího úřadu podle § 65 zák. čl. XXII:1886, ježto jde o úpravu soukromoprávního poměru mezi obcí a jejími podnikovými zaměstnanci, jichž se ani § 212 plat. zák. netýká. Jde o výkon ryze hospodářské obecní správy, ohledně něhož přísluší rozhodování jen zem. výboru, a zem. úřad nebyl příslušný, aby posoudil, je-li usnesení obecní rady zmatečné čili nic. Příkaz, aby usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925 a 1. února 1926 byla předložena zem. výboru ke schválení, jest nezákonný, a pokud se týče posléz uvedeného usnesení, zbytečný, ježto toto usnesení bylo svrchu zmíněnou služební pragmatikou.

Nss uvažoval o stížnosti takto:

Nař. rozhodnutí obsahuje dva výroky. Jednak výrok, jímž k odvolání měst. notářského úřadu se ruší usnesení měst. rady ze 4. dubna 1928 jako zmatečné, jednak výrok, jímž se nařizuje, aby usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925 a 1. února 1926 byla předložena zem. výboru ke schválení.

První výrok jest rozhodnutím vydaným k opravnému prostředku, podanému podle § 12 zák. č. 243/22 měst. notářským úřadem, tedy rozhodnutím instančním, které jest konečným podle čl. 8 odst. 2 zák. o organisaci politické správy. K rozhodnutí tomu byl zem. úřad příslušný podle ustanovení § 99 odst. 1 org. zák. a se zřetelem k tomu, že nešlo o usnesení povahy rozpočtové, o jakém by v pořadu instancí ovšem náleželo rozhodovati zem. výboru. Jeť usnesení měst. rady, jak z něho samého vysvítá, pouze konkretním prováděním platové úpravy úřednického personálu měst. podniků, usnesené zastupitelským sborem dne 7. října 1925, a tím, že se dotyčným zaměstnancům přiznává postup do vyšších platů, z této úpravy resultující, nebéře město na sebe nijaká nová, nepředvídaná vydání, na něž by nebylo musilo pamatovati již v rozpočtu, a jež by vyžadovala dodatečného doplnění rozpočtu, ke kterému by byl povolán jen zastupitelský sbor a nikoli městká rada.

In merito jde o to, zdali žal. úřad právem zrušil usnesení měst. rady z důvodu, že usnesení zastupitelského sboru jím prováděné postrádá schválení župního, resp. nyní zem. výboru.

Nss neshledal, že by názor žal. úřadu byl v neshodě se zákonem.

Jest sice pravda, že zák. čl. XXII:1886 nemá výslovného ustanovení o tom, kterak obec nebo město obstarává správu svých podniků, a že následkem toho nejsou v něm předpisy o stanovení platů a mezd pro zaměstnance takovýchto podniků. Leč z toho a z okolnosti, že tito zaměstnanci jsou v podnicích ustanoveni v poměru soukromoprávním, nelze usuzovati, že by město mohlo úplně volně a neobmezeně disponovati o tom, jaké požitky jim chce přiznati. Podniky městem zřízené a udržované, pokud nejsou součástí zvláštního jmění účelového, jsou částí obecního majetku, a jejich správu jest podle § 22 zák. č. 329/21

zaříditi tak, aby příjmy kryly aspoň všechna vydání včetně zúrokování a umořování základního kapitálu, to jest, aby u nich stejně jako u ostatního obecního majetku bylo docíleno co možná největšího výtěžku. Ze zák. čl. XXII:1886 jasně vyplývá úmysl zákonodárcův, vázati veškeré akty, které jsou způsobilé přivoditi zatížení města neb obce a jejich poplatnictva značnějšími břemeny, na vyšší souhlas (srov. §§ 24, 65, 115, 116 a 117 l. c.). Není pochyby o tom, že stanovení výše mezd a platů pro zaměstnance měst. podniků má podstatný vliv na výnosnost těchto podniků a tím i na komunální finanční hospodářství a řádnou obecní správu. Jestliže cit. zákonný článek, sleduje prv zmíněný úmysl, v § 65 stanovil, že výše platů členů představenstva i manipulačního a pomocného personálu musí býti stanoveny statutárně, to jest jen se schválením vyššího úřadu (§ 27) a jestliže, jak z § 26 vysvítá, připouští, aby tento úřad zasáhl do vnitřních záležitostí obce, vyžadují-li toho veřejné zájmy, nelze než dojíti k závěru, že takovýto zásah jest na místě i v případě, o který tu jde a že způsob tohoto zásahu, to jest požadavek schválení usnesení zastupitelského sboru zem. výborem jako orgánem nyní k tomu příslušným, jest plně oprávněn. Poněvadž pak, jak jest nesporné, usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925 se dosud schválení zem., resp. župního výboru nedostalo, právem zrušil žal. úřad usnesení měst. rady na onom usnesení zastupitelského sboru založené a je provádějící.

Z těchto důvodů musila býti stížnost, pokud míří proti výroku o zrušení usnesení měst. rady ze 4. dubna 1928, zamítnuta, aniž bylo třeba uvažovati o tom, měl-li tento výrok oporu také v ustanovení § 212 plat. zák.

Druhý výrok, obsahující příkaz, aby usnesení zastupitelského sboru ze 7. října 1925 a 1. února 1926 byla předložena zem. výboru k schválení, jest, jak ze znění nař. rozhodnutí se podává, samostatným opatřením, učiněným žal. úřadem při příležitosti vyřizování odvolání měst. notářského úřadu mimo rámec tohoto odvolání. Jde tedy zřejmě o dozorčí zakročení vydané v prvé stolici. Proti takovému opatření jest podle čl. 8 odst. 1 zák. o organisaci správy politické přípustno odvolání k vyšší instanci. Poněvadž však žal. úřad odvolání prohlásil výslovně nepřípustným, a tím zřejmě město Bratislavu svedl k tomu, aby i proti této části rozhodnutí hledala právní ochranu přímo u nss-u, musil tento, přihlížeje z povinnosti úřední k této podstatné vadě řízení, nař. rozhodnutí v této části zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 10.895.

Živnostenské právo: I. Lze živnost fotografickou provozovati po továrensku? — II. O pojmových znacích podniku továrního.

(Nález ze dne 28. listopadu 1933 č. 39/32.)